

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Бисер Христов Петков, Университет за национално и световно стопанство, научна специалност „Икономика и управление (по отрасли)“

Относно: конкурс за доцент по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и организация на труда (пенсионни системи, демографско развитие и пазар на труда)“ в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Човешки ресурси и социална защита“ при Общикономически факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 7/09.12.2020 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 453/04.03.2021 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Единствен участник в конкурса е гл. ас. д-р Ралица Фердинандова Пандурска, която е преподавател в катедра „Човешки ресурси и социална защита“ на УНСС. През 2009 г. Ралица Пандурска защитава дисертационен труд на тема „Пенсионни продукти – проблеми и алтернативи за България“ и придобива ОНС „Доктор“ по научна специалност „Икономика и организация на труда“.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Представената по конкурса документация показва, че кандидатът гл. ас. д-р Ралица Фердинандова Пандурска изпълнява **количествените** изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС както по отношение раздел „Национални минимални изисквания“, така и в раздел „Допълнителни изисквания за УНСС“. В много от групите фактическият брой точки на кандидата превишава значително минималния праг. Общият брой точки на кандидата съгласно представената карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС е 1050,54 точки при минимален праг от 620 точки.

Кандидатът гл. ас. д-р Ралица Фердинандова Пандурска изпълнява **качествените** изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС. Тя е утвърден изследовател в областите пенсионни системи, демографско развитие и пазар на труда, което се доказва от представените за участие в конкурса авторски публикации и участието в множество изследователски проекти. Наред с това гл.ас.д-р Р. Пандурска е утвърден лектор с принос в разработката, актуализацията, подготовката на учебни материали и воденето на редица лекционни курсове в тематичния обхват на

конкурса, повечето от които са избираеми и се радват на постоянен студентски интерес. Професионалните постижения на кандидата получават обществено признание в практиката. Тя е добре познат и уважаван експерт сред професионалната общност. С активното си участие в академичния живот на Университета и с академичното си поведение гл.ас. д-р Ралица Пандурска има съществен принос за утвърждаване на доброто име на УНСС.

Полученото становище на Съвета по хабилитация на УНСС от заседание, проведено на 17.11.2020 г., потвърждава, че кандидатурата на гл. ас. д-р Ралица Пандурска за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ съответства на количествените и качествените изисквания, приети от АС на УНСС.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл.ас.д-р Ралица Фердинандова Пандурска има близо 17 години преподавателски опит като нехабилитиран преподавател в катедра „Човешки ресурси и социална защита“ при УНСС, като последните 11 години заема академичната длъжност „главен асистент“. Има проведени три специализации в реномирани европейски университети. Кандидатът свободно владее английски и испански езици, което ѝ позволява пълноценно участие в програмата ERASMUS + за академична мобилност.

В периода 2004 - 2010 г. като асистент и старши асистент провежда семинарни занятия по учебните дисциплини: „Социално осигуряване“, „Теория на социалното дело“, „Социално политика“, „Пазар на труда“, „Организация и управление на осигурителните фондове“ в ОКС „бакалавър“. В периода след 2010 г. кандидатът разработва в съавторство нови учебни курсове като „Инвестиции в човешки капитал“, „Демографски анализи и прогнози“, „Актьорски разчети и инвестиционни портфейли на пенсионните фондове“ и др. по които провежда лекции пред студенти в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. Наред с това участва в провеждането на семестриални изпити, както и в състава на комисии за защита на дипломни работи и провеждане на държавни изпити. Представената документация показва, че общата аудиторна заетост (лекции и упражнения) на гл.ас. д-р Ралица Пандурска за периода 2016-2019 г. надхвърля минималните изисквания.

Гл. ас. д-р Ралица Пандурска е автор на учебно помагало по дисциплината „Пазар на труда“ (ИК – УНСС, 2020 г.). Има авторско участие в написването на учебника „Пенсионни фондове“ (Дулевски, Л., Векова, Л., Пандурска Р., Университетско издателство „Стопанство“, 2008 г.), предназначен за студентите от дистанционна форма на обучение по специалностите „Икономика на човешките ресурси“ и „Застраховане и социално дело“ в УНСС.

Натрупаният опит в преподаването на учебни дисциплини в областта на Икономиката и организацията на труда и публикуваните издания, подпомагащи учебния процес, потвърждават, че гл. ас. д-р Ралица Пандурска е готова да заеме академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Икономика и организация на труда (пенсионни системи, демографско развитие и пазар на труда)“.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Гл.ас. д-р Ралица Пандурска е представила за участие в конкурса 21 научни публикации, три от които в съавторство. Преобладаващата част от научните публикации на кандидата са в областта на пенсионното осигуряване, пазара на труда и демографската политика, което е в съответствие с тематиката на настоящия конкурс.

Водещо място сред представените от кандидата научни публикации заема хабилизационният труд-монография „Ключови аспекти и предизвикателства пред развитието на пенсионната система в България“ (№1 в списъка). Монографията е с теоретико - практическа насоченост и разглежда съвременните предизвикателства пред развитието на българския пенсионноосигурителен модел. Формулираните в монографията изводи, оценки и перспективи за развитие на българския пенсионен модел очертават насоките за бъдещите политики и реформи в тази област с цел повишаване адекватността на пенсионните доходи и финансовата устойчивост на българската пенсионната система.

Наред с монографията са представени авторско участие в колективна монография, три научни студии, три научни статии и десет научни доклади от конференции. За научните публикации в съавторство са представени съответните разделителни протоколи.

В попълнената от кандидата Карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС се съдържа информация за девет цитирания, което е доказателство, че научната продукция на д-р Ралица Пандурска се обсъжда в академичната общност и нейните научни постижения се ползват от други изследователи в областта на пенсионните системи, демографското развитие и пазара на труда.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата

Представената в документацията по конкурса справка за научните приноси на гл.ас. д-р Ралица Пандурска коректно отразява научните резултати с характер на приноси в нейната научна продукция, които обогатяват теорията и практиката в областта на пенсионните системи, демографското развитие и пазара на труда. По-конкретно ще акцентирам върху новия изследователски ракурс на автора при разглеждането на съвременните предизвикателства пред пенсионноосигурителните системи и взаимодействието между протичащите процеси на пазара на труда, демографските тенденции и отражението им върху параметрите на пенсионната система. Бих отличил също така и приносните моменти в изследванията на д-р Пандурска на въздействието на застаряването на населението и повишената заболяемост на възрастните хора върху стабилността и ефективността на социалните системи. В областта на пазара на труда могат да бъдат открити научно-приложните приноси на кандидата в изучаването на интеграционните механизми на имигрантите и други уязвими групи от населението (хора с увреждания) на пазара на труда.

7. Основни критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към кандидата. В колегиален дух препоръчвам на д-р Ралица Пандурска в бъдеще да търси по-активно приложимост в практиката на резултатите от своите изследвания, вкл. и чрез личната си ангажираност за тяхната реализация.

8. Заключение

На основата на положителните оценки и заключения относно изпълнението на изискванията за заемане на академичната длъжност, научно-изследователските приноси, учебно-преподавателската и обществената дейност на кандидата, изразявам **положително становище** и подкрепям кандидатурата на гл.ас. д-р Ралица Фердинандова Пандурска за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „Икономика и организация на труда (пенсионни системи, демографско развитие и пазар на труда)“ в УНСС.

07.04.2021 г.
Гр. София

Подпис:
доц. д-р Бисер Петков

.

POSITION PAPER

From: Assoc. Professor Bisser Petkov, PhD, UNWE, scientific specialty “Economics and Management”

About: Application on Procedure for Academic Position “Associate Professor”,
Scientific Specialty: Economics and Organization of Labour (pension systems, demographic development and labour market)

1, Information about the Procedure

The Procedure has been announced for the needs of the Department of Human Resources and Social Protection, Faculty of Economics, UNWE – according to the UNWE Academic Council Decision № 7/09.12.2020. I participate as a member of the Scientific Jury for this Procedure according to Ordinance № 453/04.03.2021 of the Rector of UNWE.

2. Brief information about the candidates in the competition

The only participant in the competition is Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Ferdinandova Pandurska, who is a lecturer at the Department of Human Resources and Social Protection at UNWE. In 2009 Ralitsa Pandurska defended her dissertation on "Pension products - problems and alternatives for Bulgaria" and acquired the PhD degree in the scientific specialty "Economics and Organization of Labour".

3, Fulfillment of the requirements for holding the academic position

The documentation submitted at the competition shows that the candidate Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Ferdinandova Pandurska fulfills the quantitative requirements for holding the academic position of "Associate Professor" at UNWE both in terms of the section "National Minimum Requirements" and in the section "Additional Requirements for UNWE". In many groups, the actual number of points of the candidate significantly exceeds the minimum threshold. The total number of points of the candidate according to the submitted card for fulfillment of the quantitative requirements for holding the academic position "Associate Professor" at UNWE is 1050.54 points with a minimum threshold of 620 points.

The candidate Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Ferdinandova Pandurska fulfills the quality requirements for holding the academic position of "Associate Professor" at UNWE. She is an established researcher in the fields of pension systems, demographic development and the labor market, as evidenced by the author's publications submitted for participation in the competition and participation in numerous research projects. In addition, Chief Assistant Professor Dr. R. Pandurska is an established lecturer who contributes to the

development, updating, preparation of teaching materials and conducting a number of lecture courses in the thematic scope of the competition, most of which are elective and enjoy a permanent student interest. The professional achievements of the candidate receive public recognition in practice. She is a well-known and respected expert in the professional community. With his active participation in the academic life of the University and with his academic behavior, Chief Assist. Prof. Dr. Ralitsa Pandurska has a significant contribution to the establishment of the good name of UNWE.

The opinion received by the UNWE Habilitation Council from a meeting held on 17.11.2020 confirms that the candidacy of Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Pandurska for participation in a competition for the academic position of "Associate Professor" meets the quantitative and qualitative requirements adopted by the Academic Council of UNWE.

4. Evaluation of teaching and learning activities

Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Ferdinandova Pandurska has nearly 17 years of teaching experience as a non-habilitated lecturer in the Department of Human Resources and Social Protection at UNWE, and for the last 11 years has held the academic position of "Chief Assistant Professor". He has completed three specializations in renowned European universities. The candidate is fluent in English and Spanish, which allows her to fully participate in the ERASMUS + program for academic mobility.

In the period 2004-2010, as an assistant and senior assistant Professor, she conducted seminars in the following disciplines: "Social Security", "Theory of Social Affairs", "Social Policy", "Labor Market", "Organization and Management of Insurance Funds". in the bachelor's degree. In the period after 2010 the candidate co-authored new training courses such as "Investments in human capital", "Demographic analysis and forecasts", "Actuarial calculations and investment portfolios of pension funds" and others. on which he conducts lectures to students in the bachelor's degree and the master's degree. In addition, she participates in the conduct of semester exams, as well as in the composition of commissions for defense of diploma theses and conducting state exams. The presented documentation shows that the total classroom employment (lectures and exercises) of Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Pandurska for the period 2016-2019 exceeds the minimum requirements.

Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Pandurska is the author of a textbook on the subject "Labor Market" (IC - UNWE, 2020). He has participated in the writing of the textbook "Pension Funds" (Dulevski, L., Vekova, L., Pandurska R., University Publishing House "Economy", 2008), intended for students in distance learning in the specialties "Economics of Human Resources "and" Insurance and Social Affairs "at UNWE.

The accumulated experience in the teaching of academic disciplines in the field of Economics and organization of labor and the published publications supporting the educational process confirm that Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Pandurska is ready to

take the academic position of "Associate Professor" in the scientific specialty "Economics and organization of labor (pension systems, demographic development and labor market").

5. Brief description of the presented scientific papers/ publications

Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Pandurska has submitted 21 scientific publications for participation in the competition, three of which are co-authored. The predominant part of the candidate's scientific publications are in the field of pension insurance, labor market and demographic policy, which is in line with the theme of this competition.

The leading position among the scientific publications presented by the candidate is occupied by the habilitation work - monograph "Key aspects and challenges to the development of the pension system in Bulgaria" (№1 in the list). The monograph has a theoretical and practical orientation and examines the current challenges to the development of the Bulgarian pension insurance model. The conclusions, assessments and prospects for development of the Bulgarian pension model formulated in the monograph outline the guidelines for future policies and reforms in this area in order to increase the adequacy of pension incomes and the financial sustainability of the Bulgarian pension system.

Along with the monograph, the author's participation in a collective monograph, three scientific studies, three scientific articles and ten scientific conference papers are presented. Relevant separation protocols are presented for co-authored scientific publications.

The Card for fulfillment of the quantitative requirements for holding the academic position "Associate Professor" at UNWE contains information about nine citations, which is proof that the scientific production of Dr. Ralitsa Pandurska is discussed in the academic community and its scientific achievements are benefit from other researchers in the field of pension systems, demographic development and the labor market.

6. Evaluation of scientific and applied contributions of the candidate

The reference for the scientific contributions of the Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Pandurska presented in the competition documentation correctly reflects the scientific results with the nature of contributions to her scientific production, which enrich the theory and practice in the field of pension systems, demographic development and the labor market. In particular, I will focus on the author's new research perspective in addressing current challenges to pension systems and the interaction between ongoing labor market processes, demographic trends and their impact on the parameters of the pension system. I would also like to highlight the contributions of Dr. Pandurska's research to the impact of an aging population and the increased morbidity of the elderly on the stability and efficiency of social systems. In the field of the labor market, the scientific and applied contributions of the candidate in the study of the integration mechanisms of immigrants and other vulnerable groups of the population (people with disabilities) on the labor market can be highlighted.

7. Critical notes and recommendations

I have no critical remarks about the candidate. In a collegial spirit, I recommend to Dr. Ralitsa Pandurska in the future to look more actively for the practical application of the results of her research, including and through her personal commitment to their realization.

8, Conclusion

On the basis of the positive assessments and conclusions regarding the fulfillment of the requirements for holding the academic position, the research contributions, the teaching and public activity of the candidate, I express a **positive opinion** and support the candidacy of Chief Assistant Professor Dr. Ralitsa Ferdinandova Pandurska for the academic position of "Associate Professor" in the scientific specialty "Economics and organization of labor (pension systems, demographic development and labor market)" at UNWE.

07.04.2021
Sofia

Signature:
Assoc. Prof. Bisser Petkov, PhD